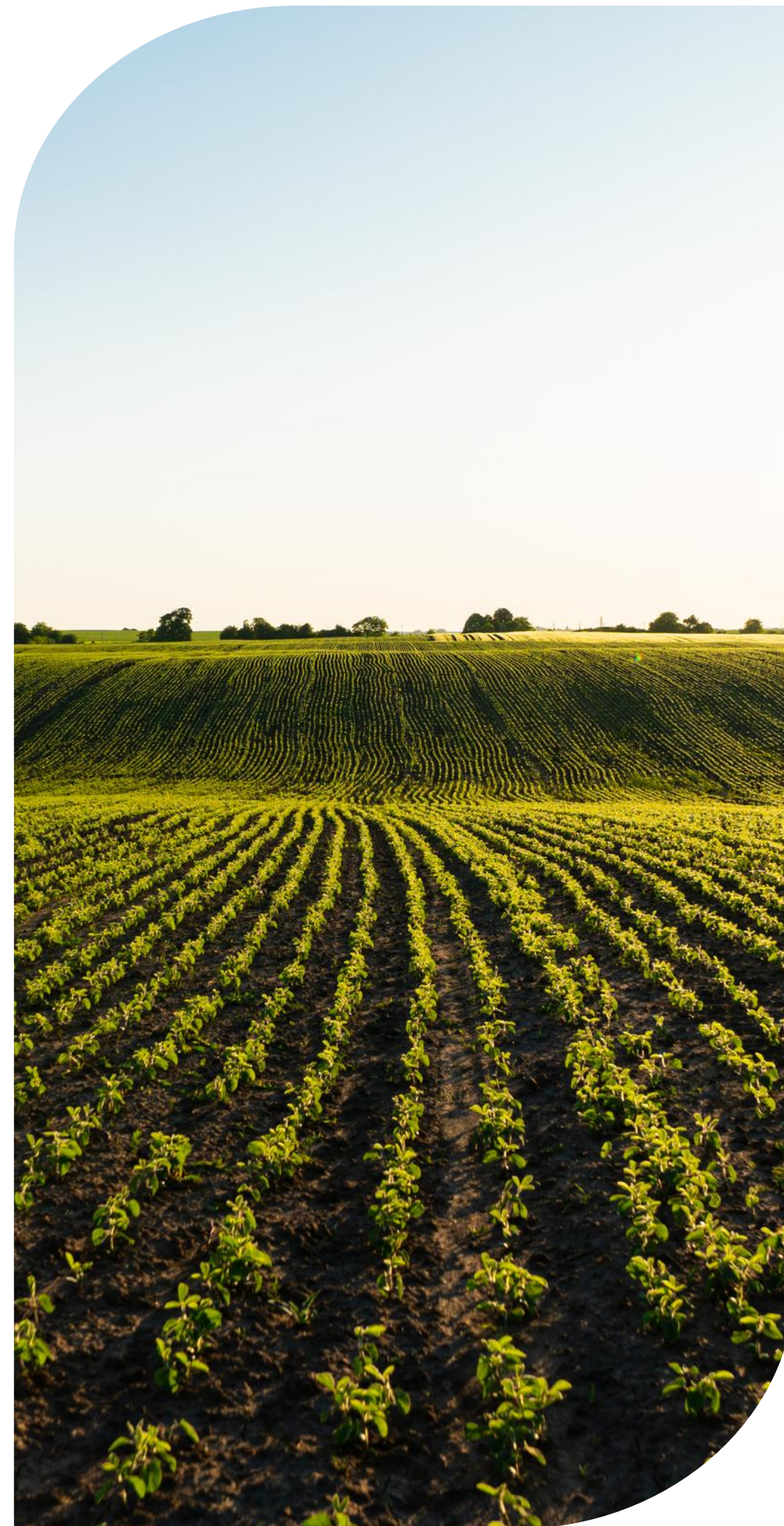

PRO
CONSULTING®
АНАЛІТИКА РИНКІВ. ФІНАНСОВИЙ КОНСАЛТИНГ

АНАЛІЗ АГРАРНИХ РИНКІВ УКРАЇНИ 2022-2024. ВПЛИВ ВІЙНИ ТА ОСНОВНІ ЗМІНИ

PRO-CONSULTING - ЛІДЕР НА РИНКУ
МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА
КОНСАЛТИНГОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ГРАВЦІВ АГРАРНОГО РИНКУ ТА ПЕРЕРОБНИХ ГАЛУЗЕЙ, ОЦІНКА ВПЛИВУ СТАНОМ НА ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2024 Р.

■ СИТУАЦІЯ В ЕНЕРГЕТИЦІ

Наприкінці 2024 року держава-агресорка **поновила атаки на енергетичну інфраструктуру** України з метою руйнування інфраструктури теплової та електрогенерації. Після планових ремонтів окремих енергоблоків атомних електростанції влітку та зменшення інтенсивності обстрілів восени ситуація на початку жовтня **тимчасово стабілізувалася**, проте відключення світла як для побутових, так і для промислових та комерційних споживачів залишаються однією з головних проблем.

Зміна за квартал, оцінка респондентів

ЗАГАЛЬНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ГРАВЦІВ АГРАРНОГО РИНКУ ТА ПЕРЕРОБНИХ ГАЛУЗЕЙ, ОЦІНКА ВПЛИВУ СТАНОМ НА ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2024 РОКУ

■ НЕСТАЧА ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ

Ситуація з нестачею кадрів загострюється, негативні очікування пов'язані з планами з мобілізації на 2024 рік, введенням цифрового обліку військовозобов'язаних та **відтермінуванням демобілізації** до початку 2025 року. На тлі успіхів у експорті аграрії стикаються з труднощами, пов'язаними з нестачею робочої сили. **Питання бронювання працівників залишається невирішеним**, і це може стати критичним для підготовки до весняної посівної кампанії 2025 року.

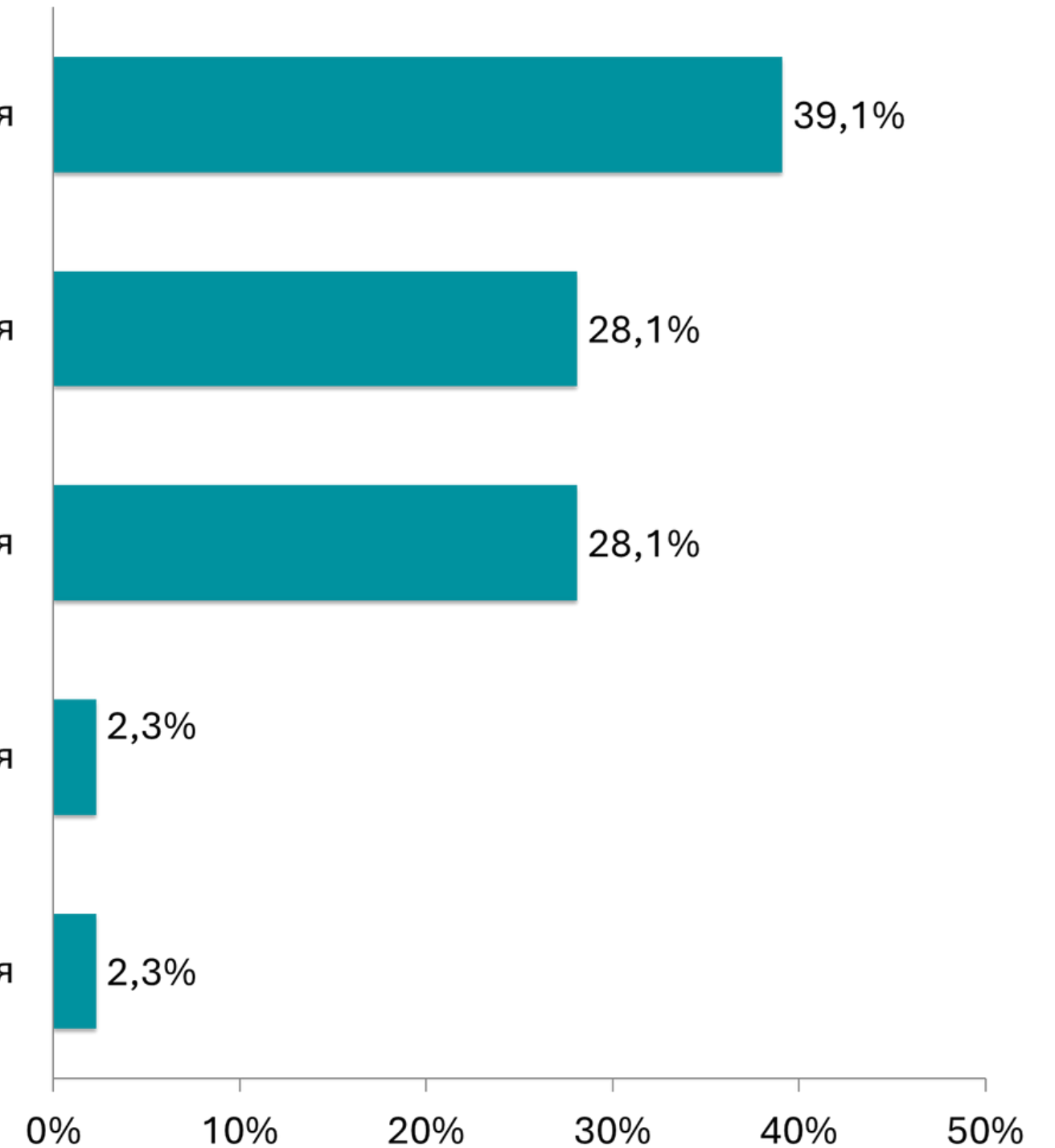
Значне погіршення

Погіршення

Зміна відсутня

Покращення

Значне покращення

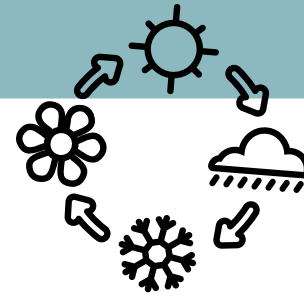
Зміна за квартал, оцінка респондентів

ЗАГАЛЬНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ГРАВЦІВ АГРАРНОГО РИНКУ ТА ПЕРЕРОБНИХ ГАЛУЗЕЙ, ОЦІНКА ВПЛИВУ СТАНОМ НА ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2024 РОКУ

ПОГОДНІ УМОВИ ТА ПОСЛУГИ ЗРОШУВАННЯ

Погодні умови цього року мали значний вплив на більшість галузей сільського господарства, особливо сильним був вплив на овочівництво, вирощування фруктів та ягід і молочне скотарство. Враховуючи тенденцію до зміни клімату, ймовірно **аномальні погодні умови будуть спостерігатись частіше** та вимагатимуть агротехнічних або стратегічних рішень. Ці умови послаблюють доступ більшої кількості компаній до послуг зрошування.

Значне погіршення

Погіршення

Зміна відсутня

Покращення

Значне покращення

16,0%

18,3%

16,0%

28,8%

56,0%

40,4%

8,0%

7,7%

4,0%

4,8%

■ Послуги зрошування

■ Погодні умови

Зміна за квартал, оцінка респондентів

ЗАГАЛЬНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ГРАВЦІВ АГРАРНОГО РИНКУ ТА ПЕРЕРОБНИХ ГАЛУЗЕЙ, ОЦІНКА ВПЛИВУ СТАНОМ НА ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2024 Р.

■ **Ділова активність**

У сільському господарстві, за даними Мінагрополітики, обсяги зібраного врожаю в листопаді були нижчими за минулорічні показники, зокрема через скорочення врожаю кукурудзи. Водночас урожай буряка та олійних культур був близьким до минулорічного, але ситуація у тваринництві дещо погіршилася.

■ **Втрати внаслідок бойових дій**

Загальні втрати агросектору через повномасштабне вторгнення держави-агресорки – 80 млрд доларів. З них прямі втрати – 13 млрд доларів. Нині понад 90,8% усіх інвестицій в агросекторі – власні кошти підприємств та організацій.

■ **Логістика**

Протягом січня-листопада 2024 року фактичний обсяг перевалки склав 89,9 млн тонн, що на 70% перевищує показники АППР. Основу вантажообігу за цей період становили зернові – 56,1 млн. тонн проти 39,4 млн. тонн у 2023 р.

■ **Нестача обігових коштів**

Надходження до загального фонду державного бюджету в листопаді становили 220 млрд грн, що перевищує 129 млрд грн у жовтні. Внутрішній ПДВ зріс на 9% до попереднього року. Відшкодування ПДВ зросло на 52% до попереднього року внаслідок більшого експорту цього року. ПДВ з імпорту зріс на 17% до попереднього року.

ЗАГАЛЬНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ГРАВЦІВ АГРАРНОГО РИНКУ ТА ПЕРЕРОБНИХ ГАЛУЗЕЙ, ОЦІНКА ВПЛИВУ СТАНОМ НА ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2024 РОКУ

■ ДОБРИВА ТА ПЕСТИЦИДИ

Споживання добрив в Україні за 9 місяців 2024 року склало 3,4 млн т, при цьому обсяги імпорту становили 1,9 млн т. Ринок добрив попри війну продовжує відновлюватися, і наступного року очікують на кращі результати, пояснюючи, що співвідношення вартості добрив до вартості готової продукції вже вирівнялося.

У 2024 році порівняно з 2023 роком ціна на фунгіциди зросла майже на 50%, а на регулятори росту рослин — на 40%. Це пов'язано з ростом курсу долара до гривні, інфляцією та додатковим ризиком ведення бізнесу під час воєнних дій на території України. Водночас, завдяки перехідним запасам залишилися стабільними ціни на інсектициди та гербіциди.

Зміна за квартал, оцінка респондентів

Значне погіршення

5,0%
7%

Погіршення

20,0%
19%

Зміна відсутня

66,7%
68%

Покращення

5,0%
5%

Значне покращення

3,3%
2%

■ Добрива

■ Засоби захисту рослин

0% 50% 100%

ЗАГАЛЬНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ГРАВЦІВ АГРАРНОГО РИНКУ ТА ПЕРЕРОБНИХ ГАЛУЗЕЙ, ОЦІНКА ВПЛИВУ СТАНОМ НА ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2024 РОКУ

■ РОЗМІНУВАННЯ

В листопаді аграрії отримали у використання майже 25 тис. га обстежених та очищених саперами земель сільгосппризначення. Всього з початку року в межах програми пріоритетного розмінування земель сільгосппризначення піротехніки обстежили понад 309 тис. га угідь, передавши понад 280 тисяч гектарів землі у використання аграріям.

Серед опитаних Pro-Consulting компаній, 16% зазнали мінного забруднення – переважно у Миколаївській, Харківській та Дніпропетровській областях, а також у Сумській, Київській, Чернігівській та Запорізькій областях – для 61% з них (Дніпропетровська, Сумська та Харківська області) – для 9,6% від загальної вибірки ця проблема досі є невирішеною. На думку аграріїв, відновлення територій займе 1-3 роки.

■ ТЕХНІКА ТА ДРОНИ

На тлі послаблення позицій українського сільгоспмашинобудування поступово відбувається заміщення вітчизняної техніки іноземними аналогами. На думку науковців, заходи, спрямовані на подолання негативних наслідків впливу воєнних дій держави-агресорки на території України на розвиток галузі сільськогосподарського машинобудування та її відновлення, необхідно розробляти та впроваджувати вже сьогодні.

Реалії українського ринку дронів для сільського господарства наразі є досить складними, тому не очікується ні зростання, ні падіння їх продажів. В перспективі виробники дронів зможуть використати свої інновації на підтримку сільського господарства.

■ РОСЛИННИЦТВО. ЗЕРНОВІ

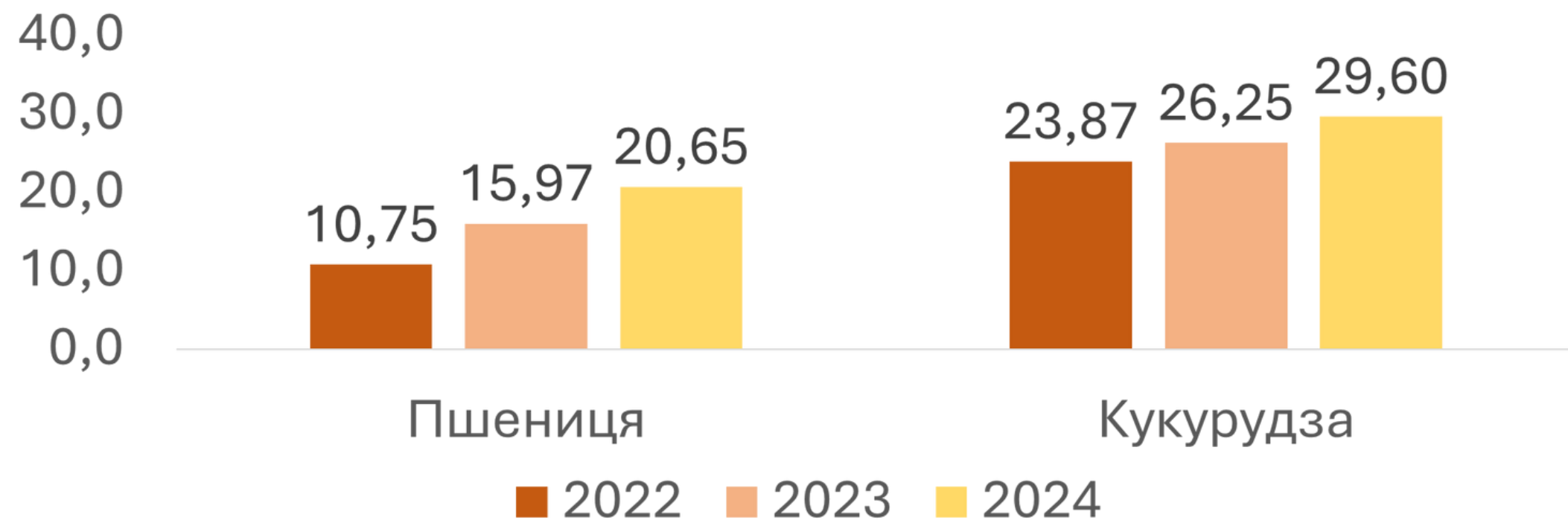
ОБСЯГИ ВИРОБНИЦТВА (ВАЛОВОГО ЗБОРУ)
ЗЕРНОВИХ, МЛН. ТОНН

Культура	2022	2023	2024	Темп приросту 2023/2022	Темп приросту 2024/2023
пшениця	20,73	22,48	22,40	8%	0%
кукурудза	26,19	28,15	24,20	7%	-14%
ячмінь	5,61	5,91	5,50	5%	-7%
горох	0,26	0,40	0,47	54%	17%
гречка	0,15	0,21	0,13	40%	-37%
просо	0,09	0,18	0,16	99%	-11%
інші	0,84	1,07	1,00	27%	-7%

■ РОСЛИННИЦТВО. ЗЕРНОВІ

ЕКСПОРТ ЗЕРНОВИХ, 2022-2024 РР., МЛН ТОНН

Цей сезон за погодними умовами був складним для сільгоспвиробників. Зазнала змін сівозміна: зросла площа під соєю, тоді як під кукурудзою та соняшником — скоротилася. Влітку почалася засуха, особливо сильно постраждали просапні культури, практично в усіх регіонах, за винятком західних областей.

АНАЛІЗ ЗМІН СТАНУ РИНКОВИХ СИСТЕМ ЗА ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2024 Р. Рослинництво. Зернові

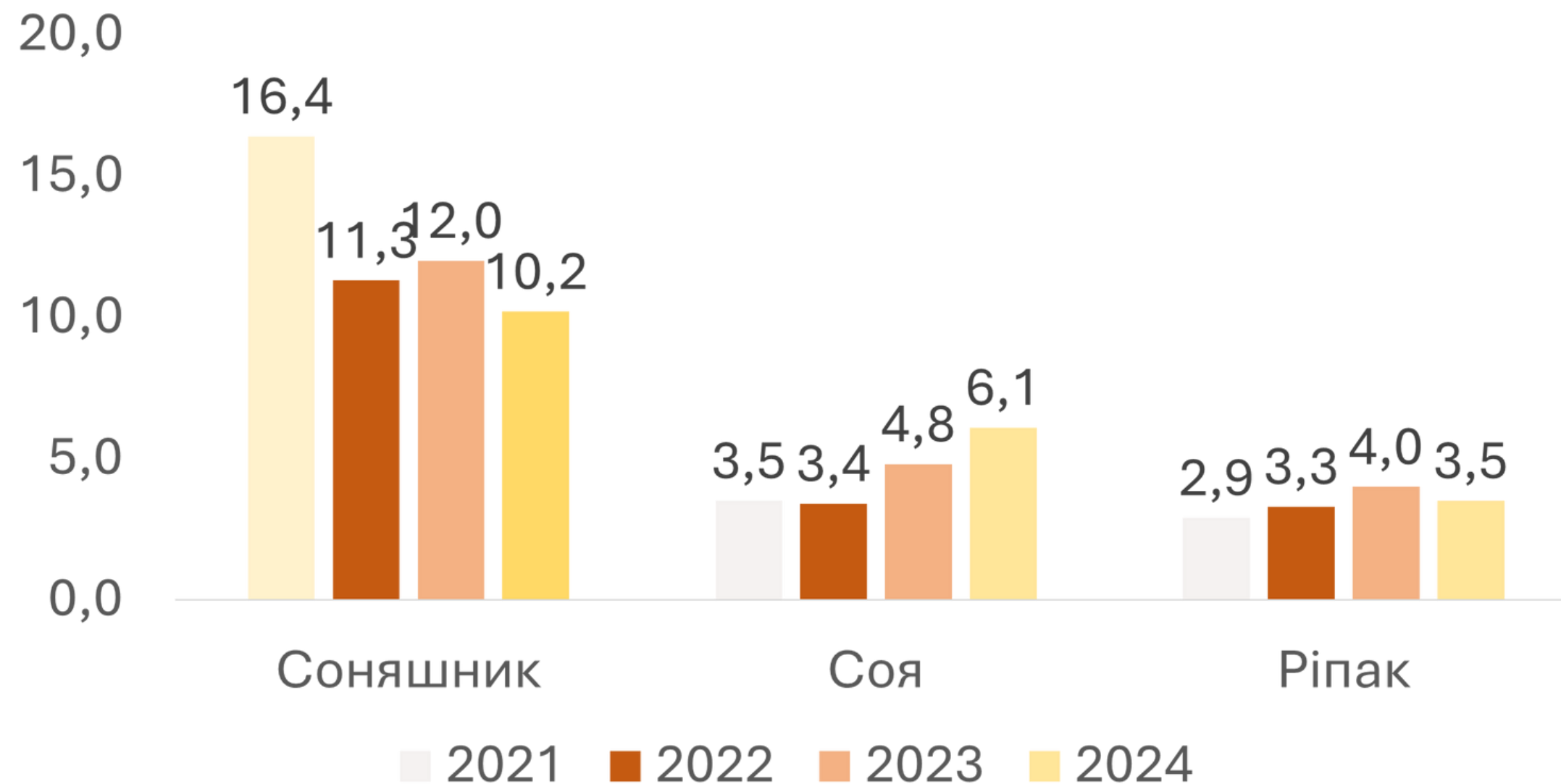

	Позитивні кількісні та якісні зміни	Негативні кількісні та якісні зміни
ЗЕРНОВІ		
Основні культури	<ul style="list-style-type: none"> Цього року було зібрано 23 млн т пшениці. Експортний потенціал визначається на рівні 15-16 млн т, при цьому 7,5 млн т зерна вже вивезено. У новий маркетинговий сезон 2024-2025 років учасники ринку входять із мінімальними перехідними запасами кукурудзи. Дуже багато гравців налаштовані на торги та вихід на ринки лише в другій половині сезону, тобто у січні. 	<ul style="list-style-type: none"> Продажі продовольчої пшениці мізерні: і через малу різницю в ціні з фуражною, і через агресивний демпінг з боку держави-агресорки. Попереднього сезону борошномелам доводилося боротися з низькою якістю пшениці, тож ціни на продовольчу пшеницю доволі високі, цим пояснюється й інформація про ймовірне подорожчання продуктів борошномельної галузі.
Нішеві культури	Жито, овес і гречка практично повністю орієнтовані на внутрішнє споживання, і тому немає змоги різко наростити виробництво.	Просо і горох, навпаки, мають більшу частку експорту, і це дозволяє оптимістично дивитися в майбутнє.
Елеватори	<ul style="list-style-type: none"> Популярності набувають зернові рукави, які дали можливість швидко вирішити питання з децентралізованим зберіганням величезних обсягів зерна в 2022 р. Одночасно, експортери налагоджували альтернативні шляхи вивозу продукції через Дунай. На наступному етапі розпочато капітальні інвестиції в розбудову інфраструктури для зберігання зерна на елеваторних потужностях. Поступово почав відновлюватися експорт з глибоководних портів Одеси, знижуючи навантаження на всю систему зберігання зерна. 	<ul style="list-style-type: none"> Через дії ворога за 2022-2023 рр. втрати елеваторних потужностей в Україні оцінили майже у 20%. Брак елеваторів у поєднанні з різким скороченням обсягів експорту через заблоковані порти призвели до серйозної кризи на ринку зберігання зерна. В сезоні 2023 року внаслідок несприятливих погодних умов сушіння в багатьох регіонах було або недоступним через черги або нерентабельним. За оцінками експертів, в пікові періоди сезону 2024/2025 Україні все ще бракуватиме потужностей для зберігання зерна.

■ РОСЛИННИЦТВО. ОЛІЙНІ

УРОЖАЙ ОСНОВНИХ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР, ТЕНДЕНЦІЯ ЗМІНИ 2021-2024 РР., МЛН. ТОНН

· Урожай сої в поточному сезоні оцінюється в 6,1 млн тонн, що на 28% більше, ніж у 2023 році. Вказане збільшення буде зумовлено суттєвим збільшенням збиральної площі.

· Урожайність соняшнику знизилася, але водночас олійність виросла і є найвищою за останні 6 років.

· Загалом у 2024 році Україна експортувала 2,6 млн тонн ріпаку, що стало третім за величиною обсягом після рекордних показників 2019/20 МР та 2022/23 МР

· За результатами 9 місяців 2024 року поставки гірчиці становили 25,3 тис. т, що в 3 рази перевищує показник попереднього аналогічного періоду

АНАЛІЗ ЗМІН СТАНУ РИНКОВИХ СИСТЕМ ЗА ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2024 Р. Рослинництво. Олійні

	Позитивні кількісні та якісні зміни	Негативні кількісні та якісні зміни
ОЛІЙНІ		
Загальний стан	Виробництво насіння основних видів олійних культур в Україні – 21,7 млн тонн (-6% щодо 2023 року) .	Збільшення виробництва соєвих бобів, тоді як урожаї соняшнику та ріпаку скоротяться.
За культурами	<ul style="list-style-type: none"> Урожай сої в поточному сезоні оцінюється в 6,1 млн тонн, що буде на 28% більше, ніж 2023 року. Вказане збільшення буде зумовлено суттєвим збільшенням збиральної площі. Урожайність соняшнику знизилася, але водночас олійність виросла і є найвищою за останні 6 років. Загалом у 2024 році Україна експортувала 2,6 млн тонн ріпаку, що стало третім за величиною обсягом після рекордних показників 2019/20 МР та 2022/23 МР За результатами 9 місяців 2024 року поставки гірчиці становили 25,3 тис. т, що в 3 рази перевищує показник попереднього аналогічного періоду 	<ul style="list-style-type: none"> Виробництво соняшнику в поточному сезоні оцінюється у 12 млн тонн проти 13,9 млн тонн у 2023-2024 МР (-14%). Врожай ріпаку оцінюється у 3,6 млн тонн проти 4,4 млн тонн у попередньому сезоні, який зібрано майже з 1,26 млн га (-11,2%) при врожайності 28,4 ц/га (-2,7%). В останні роки спостерігається дефіцит опадів, що також призводить до зменшення посівних площ гірчиці у південних областях.

■ РОСЛИННИЦТВО. ОВОЧІ

Посівні площі під овочеві культури у 2021 та 2024 рр., тис га

	2021	2024	Зміна 2024/2021
картопля	1283,1	1204,7	-6,1%
капуста	68,3	62,2	-8,9%
перець стручковий солодкий	14,5	11,0	-24,1%
перець стручковий гіркий	1,2	1,0	-16,7%
огірки та корнішони	50,4	46,7	-7,3%
баклажани	5,0	2,7	-46,0%
помідори	71,2	59,5	-16,4%
гарбузи столові	32,1	26,2	-18,4%
кабачки столові	32,7	27,6	-15,6%
часник	23,2	21,0	-9,5%
цибуля	55,8	49,9	-10,6%
горох зелений	5,7	4,4	-22,8%
морква столова	42,9	41,0	-4,4%
буряк столовий	38,9	36,0	-7,5%
кавуни	46,2	27,5	-40,5%
дині	16,3	11,3	-30,7%

Зростання цін на овочеву продукцію стимулюватиме агробізнес до нарощування обсягів виробництва у 2025 році: втрати внаслідок повномасштабного вторгнення росії на територію України значних площ, на яких вирощувалися овочі, мали свої негативні наслідки. Проте у 2023-2024 роках зросли посівні площі під овочеві культури в центральних та західних регіонах країни.

Таким чином, у результаті переміщення аграріїв з півдня та переходу на нові районовані культури обсяги виробництва овочів частково відновились

Урожай основних овочевих культур окрім картоплі, тенденція зміни 2022-2023 роки, млн. т

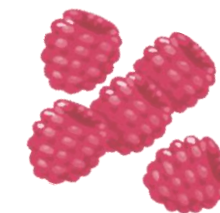
■ АНАЛІЗ ЗМІН СТАНУ РИНКОВИХ СИСТЕМ ЗА ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2024 РОКУ. Рослинництво

	Позитивні кількісні та якісні зміни	Негативні кількісні та якісні зміни
	ОВОЧІ	
Загальна ситуація	<ul style="list-style-type: none"> Миколаївська та Дніпропетровська області, незважаючи на близькість до лінії фронту, показали зростання вирощування помідорів у 2023 році. Оскільки посівні площі часнику практично незмінні, то цьогорічний врожай знову ж очікується на рівні 1,5-2 тисяч тонн. 	<ul style="list-style-type: none"> Капуста та помідори є основними овочами за обсягами виробництва, причому останні найбільше постраждали від повномасштабного вторгнення держави-агресорки. Врожай помідорів не компенсував повністю тимчасових втрат виробництва в Херсонській області. За останні 5 років виробництво огірків та цибулі скоротилося зі сукупними середньорічними темпами зростання CAGR - 3,3% та -2,3% відповідно. Згідно з інформацією виконавчого директора Української Асоціації виробників картоплі, до 30% врожаю не отримали цьогоріч більшість виробників картоплі, відтак на ринку вже відчувається дефіцит цього овоча.

■ РОСЛИННИЦТВО. ФРУКТИ

· У 2023 році в Україні виробництво **яблук** профільними підприємствами оцінювалось в межах 500 тис. т, зменшившись приблизно на 15 % у порівнянні з попереднім роком. Експорт українських яблук на початку сезону 2023/2024 відбувався з трендом підвищення до трьох попередніх років. У сезоні 2024/2025 експорт яблука не є пріоритетом для багатьох українських садівників на тлі досить високих цін на внутрішньому ринку. Навіть у доларах США оптова ціна на яблуко є рекордною за всі останні роки, у гривні ж ціна вища за торішню, яка теж була тоді рекордною, на 56%.

· Другим основним українським фруктом за обсягами виробництва є вишня. До початку повномасштабного вторгнення росії Україна була другим за величиною світовим виробником вишні, перемістившись на третє місце у 2022 році внаслідок скорочення площ насаджень у південно-східній частині України.

· В сезоні 2024 експорт лохини з України у натуральному вираженні склав 5 тисяч тонн (+33% або +1,3 тисяч тонн порівняно з попереднім роком). У грошовому еквіваленті експорт української лохини склав \$26 млн (+56% або +\$9,2 млн).

· Протягом перших трьох місяців сезону, тобто з липня по вересень включно, Україна експортувала вже понад 28 тисяч тонн замороженої малини та ожини, що є новим рекордом для цього періоду року. Зростання експорту відбувається на тлі чисельних повідомлень фермерів про **зниження врожаю малини** в 2024 році.

· Українські фермери за останні роки суттєво наростили площі під баштанними культурами, це стало трендом на ринку сільськогосподарських продуктів всієї України. Особливе пожвавлення цього тренду почалося після подій на Каховській ГЕС.

■ ТВАРИННИЦТВО. М'ЯСНА ГАЛУЗЬ

ЕКСПОРТ ОСНОВНИХ ВИДІВ М'ЯСА З УКРАЇНИ, 2022-2024 РР.

	2022	2023	2024	Зміна 2024/2023
М'ясо великої рогатої худоби морожене	15395	21081	16750	-21%
Свинина, свіжа, охолоджена або морожена	293	890	2814	216%
Баранина або козлятина, свіжа, охолоджена або морожена	214	205	137	-33%
М'ясо свійської птиці свіже, охолоджене або морожене	413114	424575	410934	-3%

Поголів'я ВРХ в господарствах усіх категорій по регіонах, тис. голів, 1 жовтня 2024 року

АНАЛІЗ ЗМІН СТАНУ РИНКОВИХ СИСТЕМ ЗА ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2024 Р. Тваринництво

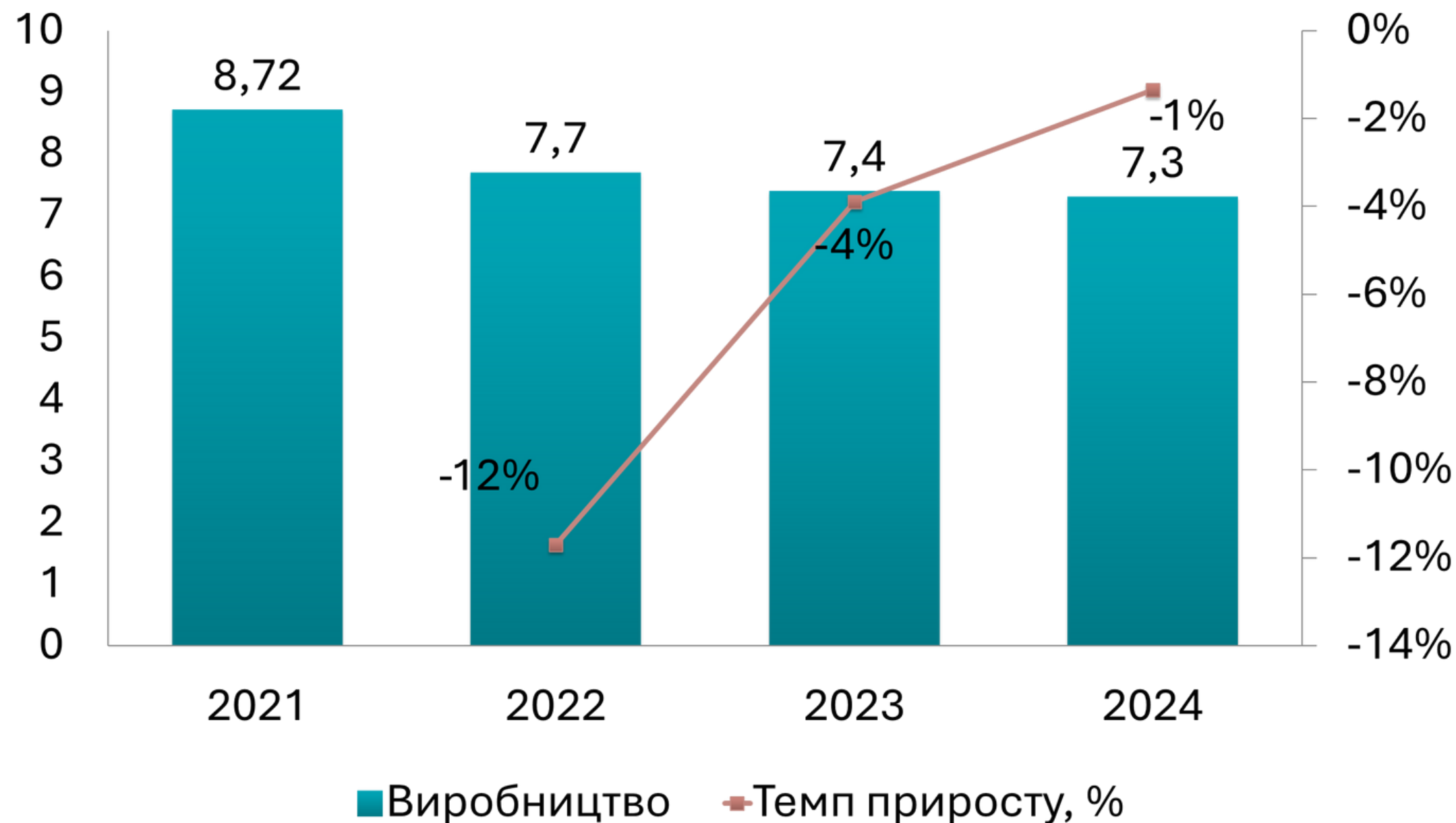

	Позитивні кількісні та якісні зміни	Негативні якісні та кількісні зміни
М'ЯСО ТА ПОГОЛІВ'Я		
Свинина	<ul style="list-style-type: none"> Вивезений обсяг свинини за 11 місяців утрічі більше ніж за весь попередній рік, а очікуваний показник за підсумками поточного (близько 3 тисяч тонн) буде ближчим до рівня, досягнутого у 2021 році, коли за межі країни реалізували 3,8 тисяч тонн свинини. Статус нето-експортера Україна має втримати ще активнішими зовнішніми поставками свинини, адже цьогоріч його отримати дозволила цінова кон'юнктура внутрішнього ринку, а за її зміни, імпорту, найімовірніше, відродиться. 	<ul style="list-style-type: none"> В Україні продовжується зменшення поголів'я свиней, що стало наслідком епізоотичної ситуації з африканською чумою свиней (АЧС). Промислове свинарство в Україні цього року опинилося у скрутній ситуації через збільшення собівартості виробництва та зменшення закупівельних цін на свиней забійних кондицій. Оператори ринку не мають позитивних очікувань на кінець року, адже навіть за поступового відновлення вартості свинини, ціни на корми продовжують зростати. Цьогорічні експортні здобутки залишаються досить невеликими, як порівняно із загальною внутрішньою пропозицією свинини в країні, так і багатьох попередніх років.
Велика рогата худоба	У вересні 2024 року країна експортувала 2,07 тис. тонн ВРХ живою вагою, що на 25% більше порівняно з серпнем. Виручка за поставлених тварин сягнула 4,43 млн доларів.	<ul style="list-style-type: none"> Протягом повномасштабного вторгнення Україна втратила близько 12% великої рогатої худоби – здебільшого через повне або часткове руйнування ферм та загибель поголів'я. За 2024 рік чисельність ВРХ загалом і корів в Україні зменшилася на 7%.
Птиця	<ul style="list-style-type: none"> У 2024 році після стабільного відновлення у 2023 році, за даними USDA, виробництво курятини в Україні складе 1,32 мільйона тонн, а у 2025 році зросте до 1,33 мільйона тонн. Частка країн Євросоюзу в експорті українського м'яса зросла до 46%. Свою продукцію Україна експортує до найближчих сусідів, а також країн Далекого Сходу, Перської затоки та Євросоюзу: 	<ul style="list-style-type: none"> До війни більшість продукції експортувалася Чорним морем. Зараз ситуація змінилася, і хоча працює зелений коридор, продукцію птахівництва експортувати морськими шляхами не вдається, тому Україна залежить від експорту до Європейського Союзу.
Нішеві ринки	У січні-листопаді 2024 року Україна відправила на експорт 1,3 тис. тонн живих овець і кіз. Це на 48,6% більше, ніж за такий самий період минулого року.	Ситуація з вівчарством та козівництвом в Україні значно погіршилася з моменту повномасштабного вторгнення. Підприємства на окупованих територіях були знищені, а доступ до пасовищ обмежений через мінування.

■ ТВАРИННИЦТВО. МОЛОЧНА ГАЛУЗЬ

ДИНАМІКА ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА В УКРАЇНІ, 2021-2024 РР.

В 2024 році Україна експортувала 117,73 тис. тон молочних продуктів на суму 295,03 млн дол. Відносно 2023 року натуральні обсяги експорту виросли на 8%, а грошова виручка виросла на 14%.

Головними експортними категоріями в грошовому еквіваленті в грудні були наступні товари:

- Молоко та вершки, згущені – 32%;
- Сири – 22%;
- Масло вершкове – 20%;
- Молоко та вершки, не згущені – 9%.

■ АНАЛІЗ ЗМІН СТАНУ РИНКОВИХ СИСТЕМ ЗА ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2024 Р. Тваринництво

	Позитивні кількісні та якісні зміни	Негативні якісні та кількісні зміни
ТВАРИННІ ПРОДУКТИ		
Молоко	<ul style="list-style-type: none"> В січні-листопаді 2024 року було експортовано 350,6 тис. тон молочних продуктів (в перерахунку на молоко) на суму 274,8 млн доларів США. В натуральних обсягах молочний експорт виріс на 9%, а грошова виручка за поставлені товари збільшилась на 15% відносно минулорічного періоду. За 9 місяців 2024 року Україна показала один із найкращих показників приросту виробництва молока (+5%), що значно перевищує показники ЄС, США та Австралії (+0,02, -0,1 та +0,4 відповідно). 	<ul style="list-style-type: none"> Високі ціни та інфляція вплинули на скорочення споживання в Україні молочних продуктів вітчизняного виробництва. Водночас, в країну збільшився імпорт молочних продуктів. В листопаді 2024 року натуральні обсяги імпорту молочних продуктів в Україну становили 47,3 тис. тон (в перерахунку на молоко), що на 22% більше відносно жовтня поточного року і на 4% більше відносно листопаду 2023 року. Більшість господарств, збудованих в 70-80-х роках, не відповідають критеріям нового українського законодавства, а відтак будуть змушені скорочувати поголів'я. Додатковим викликом для дедалі більшої кількості господарств стає вимушена релокація, спричинена війною. Так, господарства-учасники Асоціації виробників молока з Дніпропетровської та Сумської областей вже готують своїх тварин до перевезення.
Яйця	<ul style="list-style-type: none"> Відбулось розширення географічної структури експорту — у 2023 р. закордонні продажі включали 31 країну, тоді як 2022 року постачання були лише до 21 країни. За 10 місяців 2024 року експорт українських яєць склав 1 млрд штук, що на 47% більше, ніж за аналогічний період минулого року 	<ul style="list-style-type: none"> Основним фактором впливу на ціноутворення є собівартість виробництва яєць, найбільшу частину в якій займає вартість комбікормів. Остання суттєво зросла через ріст ціни зернових культур та продуктів переробки олійних. Постійне відключення електроенергії стає загрозою не лише для виробництва продукції, а й взагалі для подальшого існування галузі птахівництва та продовольчої безпеки держави. Використання резервних джерел живлення не лише суттєво збільшує собівартість виробництва продукції, а й підвищує ризики втрати поголів'я птиці внаслідок можливих збоїв у їх роботі.

АНАЛІЗ ЗМІН СТАНУ РИНКОВИХ СИСТЕМ ЗА ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2024 Р

Переробка та крафт

	Позитивні зміни	Негативні зміни
Переробка	<ul style="list-style-type: none">За жовтень-листопад 2024 року Україна двічі встановила нові рекорди експорту соєвої олії, відвантаживши 40 тис. т у жовтні та 43 тис. т у листопаді. Ця тенденція, ймовірно, збережеться й у наступні місяці. Переробка соєвих бобів наразі залишається вигідною для переробників, на відміну від соняшника, де маржа впродовж останніх двох місяців була негативною.З вересня по грудень 2024 року Україна експортувала майже 2 млн т соняшникової олії, що еквівалентно переробці приблизно 4,5 млн т насіння.	<ul style="list-style-type: none">Ураховуючи погодні умови, що склалися у 2024/25 МР, в Україні виробництво цукру становитиме 1,7-1,8 млн тонн.Сезон 2024 року став, напевно, одним із найважчих для українських цукровиробництв. У деяких місцевостях температура на поверхні ґрунту сягала 60-70° С, внаслідок чого багато буряків потріскалися та згнили.За інформацією асоціації «Укроліяпром», в Україні 32 олійних заводи можуть переробляти 18 млн тонн. Минулого року завантаження потужностей сягало 75-80%, цього року потужності завантажені на 30% менше.
Крафт	<ul style="list-style-type: none">Відкриття нових підприємствЗначна інноваційність галузі	<ul style="list-style-type: none">Втрата логістичних зв'язків та каналів збутуПроблеми з електропостачанням впливають на виробництво продукції

ДИНАМІКА ЗМІНИ НАЙБІЛЬШ ПРОБЛЕМНИХ ■ ФАКТОРІВ ГАЛУЗІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ЗА 2023-2024 РОКИ (ОЦІНКА АГРАРІЇВ)

PRO
CONSULTING®
АНАЛІТИКА РИНКІВ. ФІНАНСОВИЙ КОНСАЛТИНГ

ПОКАЗНИК	2023			2024			
	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Енергетика	52%	85%	45%	55%	76%	55%	76%
Ситуація з кадрами	45%	68%	46%	53%	55%	39%	75%
Своєчасна оплата за товари	33%	52%	28%	39%	22%	13%	63%
Добрива та засоби захисту (рослинництво)	25%	25%	31%	21%	28%	7%	30%
Транспорт, перевезення вантажів	23%	49%	19%	28%	13%	11%	24%
Агротехніка	14%	17%	7%	16%	18%	9%	18%
Доступ до водних ресурсів	13%	10%	3%	10%	15%	2%	15%
Корм (тваринництво)	10%	15%	1%	9%	25%	15%	14%
Зберігання: склади та елеватори	10%	39%	16%	24%	20%	2%	6%
Ветеринарні препарати (тваринництво)	8%	11%	1%	8%	18%	8%	11%
Бюрократія	-	-	-	-	19%	11%	38%
Кількість покупців	-	-	-	-	16%	17%	66%
Експорт	-	-	-	-	7%	5%	10%
Погодні умови	-	-	-	-	-	30%	59%

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

[PRO-CONSULTING.UA](https://pro-consulting.ua)

website

 +38 (044) 233-34-32

 пров. Лабораторний, 1,
секції 3 та 4

 info@pro-consulting.ua